

KOMITÉNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Dato
3. februar 2025

COMMISSION IMPLEMENTING REGULATION (EU) .../... of XXX laying down rules for the application of Regulation (EU) No 910/2014 of the European Parliament and of the Council as regards reactions to security breaches of European Digital Identity Wallets

KOM-dokument foreligger uden nummer (komitologiregistret).

Nyt notat.

1. Resumé

Europa-Kommissionen (Kommissionen) har den 27. november 2024 fremsat en pakke med fem forslag til gennemførelsesretsakter relateret implementeringen af en digital identitetstegnebog (herefter "tegnebog") under eIDAS2-forordningen (2024/1183) (komité sag). Blandt forslagene er en gennemførelsesretsakt om sikkerhedsbrud. Denne retsakt blev drøftet på et møde i komitéen for den europæiske ramme for digital identitet den 11 december 2024 og forventes sat til afstemning i februar 2024.

Gennemførelsesretsaktens bestemmelser forventes ikke i sig selv at have nogen direkte lovgivningsmæssige, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. Beskyttelsesniveauet for borgere, forbrugere og samfundet som helhed vil potentielt kunne forbedres som følge af, at eIDAS2-forordningen har til hensigt at skabe et mere data-begrænsende marked for identifikation i EU. For så vidt angår de statsfinansielle konsekvenser, er det en meget begrænset del af de samlede udgifter til implementeringen af eIDAS2-forordningen, der direkte kan tilskrives bestemmelserne i gennemførelsesretsakten, om end det ikke er muligt at estimere et konkret beløb.

Regeringen støtter fremsættelsen af gennemførelsesretsakten, da den er vigtige for dansk implementering af eIDAS2-forordningen. Det er vigtigt for regeringen, at forslaget bringes i overensstemmelse med anden relevant EU-lovgiv-

ning, og at det ikke pålægger medlemslandene urimelige byrder eller uhensigtsmæssige krav knyttet til suspendering eller tilbagekaldelse af en given tegnebogsløsning.

På baggrund af ovenstående forventer regeringen at stemme for forslaget.

2. Baggrund

Den 11. april 2024 blev der opnået enighed mellem Rådet og Europa-Parlamentet om en forordning om pålidelig og sikker digital identitet til alle europæere (2024/1183) (herefter eIDAS2-forordningen). Forordningen trådte i kraft den 20. maj 2024. Forordningen udvider forordning 910/2014 om elektronisk identifikation og tillidstjenester (eIDAS-forordningen) og introducerer bl.a. en digital identitetstegnebog, som medlemsstaterne påbydes at udstede til deres borgere. Den skal give borgerne kontrol over deres online identitet og data, muliggøre adgang til offentlige, private og grænseoverskridende digitale tjenester samt understøtte signering af digitale dokumenter.

Som led i implementeringen af eIDAS2-forordningen skal der vedtages en række gennemførelsesretsakter med henblik på at fastsætte tekniske specifikationer og procedurer.

Kommissionen har den 27. november 2024 fremsat en pakke med forslag til fem gennemførelsesretsakter heriblandt denne gennemførelsesretsakt vedrørende sikkerhedsbrud i forbindelse med europæiske digitale identitetstegnebøger. Folketingets Europaudvalg forelægges et særskilt notat for tre af de fem gennemførelsesretsakter, idet disse vurderes af væsentlig betydning. Gennemførelsesretsakten om sikkerhedsbrud i forbindelse med europæiske digitale identitetstegnebøger er blevet drøftet på et møde i eIDAS-komitéen den 11. december 2024 og forventes sat til afstemning på et møde i komitéen i februar 2024. Ifølge eIDAS2-forordningen skal Kommissionen vedtage retsakten senest den 21. november 2024, og retsakten er således forsinket.

Forslag til gennemførelsesretsakt vedrørende sikkerhedsbrud har hjemmel i forordningens artikel 5e(5), der omhandler fastlæggelse af referencestandarder samt tekniske specifikationer og procedurer for håndtering af sikkerhedsbrud.

Forslaget behandles efter undersøgelsesproceduren i komitéen for den europæiske ramme for digital identitet. Undersøgelsesproceduren indebærer, at Kommissionen skal vedtage de enkelte forslag, hvis et kvalificeret flertal stemmer for. Hvis et kvalificeret flertal derimod stemmer imod, må Kommissionen ikke vedtage forslagene. Hvis der hverken er kvalificeret flertal for eller imod forslagene, kan Kommissionen enten vedtage dem eller fremsætte nye udgaver med ændringer.

Der er yderligere gennemførelsesretsakter i eIDAS2-forordningen der har en frist for vedtagelse i 2025. Folketingets Europaudvalg vil i relevant omfang blive forelagt komiténotater for disse retsakter, i takt med at de offentliggøres.

3. Formål og indhold

Retsakten omhandler de procedurer, der skal følges ved sikkerhedsbrud på en digital identitetstegnebog, samt om hvilke kriterier der gør sig gældende for, at der er tale om et sikkerhedsbrud. Gennemførelsesretsakt fastsætter regler for, hvordan EU-landene skal indføre mekanismer til at sikre suspension og, hvor det er relevant, tilbagetrækning af europæiske tegnebøger, hvis der sker et helt eller delvist brud på sikkerheden, som påvirker en tegnebogs pålidelighed.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget til gennemførelsesretsakt.

5. Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Ud over den europæiske forordning om pålidelig og sikker digital identitet til alle europæere (2024/1183) findes der på nuværende tidspunkt ingen specifik juridisk ramme for en europæisk digital identitetstegnebog i Danmark, og der er heller ikke vedtaget national lovgivning på området. Dog er udviklingen og anvendelsen af digitale tegnebøger og identiteter underlagt eksisterende lovgivning, der ikke stiller specifikke krav til deres anvendelsesmuligheder. Alligevel indeholder lovgivningen regler, der blandt andet vedrører krav til identifikation, beskyttelse af grundlæggende rettigheder og databeskyttelse, hvilket direkte påvirker udviklingen og anvendelsen af tegnebøgerne.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget ventes ikke i sig selv at have nogen direkte lovgivningsmæssige konsekvenser.

Det bemærkes dog, at implementeringen af eIDAS2-forordningen og dertilhørende gennemførelsesretsakter planlægges at foregå trinvist, og der vil være behov for særlige nationale tilpasninger og hensyntagen til eksisterende it-løsninger. På den baggrund vil der sandsynligvis opstå et gradvist behov for ny lovgivning, som tidligst kan træde i kraft fra 2026.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Det er ikke muligt at fastslå, hvor stor en del af de samlede udgifter til implementeringen af eIDAS2-forordningen, der direkte kan tilskrives bestemmelserne i gennemførelsesretsakten. Dette skyldes, at de primære udgifter vurderes at være forbundet med eIDAS2-forordningens krav til tegnebogens funktionalitet, snarere end de specifikke bestemmelser i gennemførelsesretsakten om, hvordan denne funktionalitet skal implementeres i praksis.

Digitaliseringsstyrelsen har gennemført en overordnet kortlægning af de forventede statsfinansielle konsekvenser ved implementeringen og efterlevelsen af eIDAS2-forordningens samlede forpligtelser. Det vurderes, at der vil være samlede udgifter på forventet ca. 1,7 mia. i perioden 2024-2036, til it-udvikling, drift og vedligehold af tegnebogen. Estimatet er dog behæftet med meget stor usikkerhed og der pågår arbejde med at yderligere kvalificere estimatet.

Tegnebogen skønnes dog også på sigt at kunne reducere fremtidige udgifter til implementering af ny EU-lovgivning, idet den fremadrettet vil kunne udgøre den tekniske løsning på en række problemstillinger, der søges løst digitalt på tværs af EU (fx mobilkørekort, handicap-bevis, fuldmagter mv.). Fremfor at der fremstilles forslag, der fører til behov for at etablere flere nye selvstændige nationale it-systemer, er der således et potentiale i at fremtidige tværeuropæiske digitale løsninger konsekvent sammentænkes med tegnebogen. Det konkrete potentiale for reducere af fremtidige udgifter kan dog ikke kvantificeres på nuværende tidspunkt.

Det bemærkes, at afledte nationale udgifter som følge af EU-retsakter afholdes inden for de berørte myndigheders eksisterende bevillingsramme, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslagets bestemmelser ventes ikke i sig selv at have nogen direkte samfundsøkonomiske konsekvenser.

eIDAS2-forordningen vurderes at kunne få positive samfundsøkonomiske konsekvenser på sigt, såfremt de nye tegnebøger kan bidrage til at styrke tilliden i online transaktioner samt skabe bedre muligheder for brug af grænseoverskridende tillidstjenester som fx signeringsløsninger og dokumentation af specifikke personlige attributter, såsom alder, til forskellige anvendelser og formål.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslagets bestemmelser ventes ikke i sig selv at have nogen direkte erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Forslaget vil potentielt kunne forbedre beskyttelsesniveauet for borgere, forbrugere og samfundet som helhed som følge af, at eIDAS2-forordningen har til hensigt at skabe et mere data-begrænsende marked for identifikation i EU, idet tegnebøgerne giver borgere i EU større kontrol over deres personlige oplysninger. Med de nye digitale tegnebøger kan borgerne selv styre, hvilke data de vil dele, og kun de nødvendige oplysninger skal deles, når de bliver bedt om det.

8. Høring

Sagen har været sendt i høring i EU-specialudvalget for digitalisering med frist for bemærkninger den 14. januar 2025. Der er indkommet bemærkninger fra ATP, Energinet og Forbrugerrådet Tænk.

ATP bemærker, at der er uklare snitflader i forhold til anden lovgivning, hvilket bør minimeres. For eksempel foreslås et rapporteringssystem for væsentlige hændelser, der påvirker tegnebøgerne. Dette kan omfatte IT-hændelser, der også skal rapporteres til de relevante myndigheder i henhold til cybersikkerhedsreglerne i NIS2-direktivet og DORA. Det vil være en fordel, hvis den samme hændelse kun skal indberettes ét sted og med de samme oplysninger. Desuden støtter ATP fortsat fokus på at undgå unødvendige administrative byrder, der ikke står mål med den opnåede nytteværdi.

Energinet stiller sig positivt overfor eIDAS2 samt nærværende notat.

Forbrugerrådet Tænk ser positivt på den foreslåede procedure for håndtering af sikkerhedsbrud, herunder krav om suspendering af kompromitterede digitale ID-tegnebøger og information til brugerne ved genetablering. Det anbefales, at tilbagerulning af voldsomt kompromitterede digitale ID-tegnebøger bør finde anvendelse tidligere og inkludere en henvisning til alternative digitale ID-tegnebøger for brugere og modtagerparter, såfremt mere end én løsning stilles til rådighed.

Man mener at en effektiv procedure for sikkerhedsbrud, i situationer hvor det er muligt, bør give brugere mulighed for fortsat at anvende en digital ID-tegnebog i stedet for potentielt mindre sikre alternativer, hvis en tegnebog tilbageføres. Muligheden for at kunne skifte mellem forskellige digitale ID-tegnebøger kan ikke efterleves i praksis, hvorfor der kræves tydelig adgang til en liste over godkendte alternativer. Man foreslår, at notifikationer vedrørende kompromitterede tegnebøger inkludere en oversigt over godkendte udbydere.

Endelig finder man det positivt, at kompromitterede tegnebøger suspenderes inden for 24 timer efter opdagelse af sikkerhedsbrud, hvilket reducerer brugerens eksponering for risici.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der har været afholdt ét møde i eIDAS-komiteén d. 11. december 2024, hvor medlemslandene har drøftet indholdet af forslaget. Det forventes at flere medlemslande vil kritisere den manglende definition af sikkerhedsbrud i forslaget, samt at kravene, som medlemslandene skal tage højde for, er af meget varierende detaljeringsgrad. Endvidere har enkelte medlemslande udtrykt kritik af uklare snitflader til anden EU-lovgivning vedrørende produktsikkerhed og cybersikkerhed.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen hilser arbejdet om at fremsætte gennemførselsretsakter vedrørende tegnebogen velkommen, idet de udgør vigtige forudsætninger for en dansk implementering af eIDAS2-forordningen.

Regeringen finder at forslaget i dets nuværende form er præget af uklarhed og manglende overensstemmelse med anden relevant EU-lovgivning, navnlig NIS2-direktivet og Cyber Resilience Act.

Det er afgørende for regeringen at medlemslandene ikke pålægges urimelige byrder eller uhensigtsmæssige krav knyttet til suspendering eller tilbagekaldelse af en given tegnebogsløsning, men at kravene i forslaget er klare, præcise og relevante.

Regeringen forventer på den baggrund at stemme for forslaget, såfremt kravene til suspendering eller tilbagekaldelse af en given tegnebogsløsning er klare, præcise, relevante og står i rimeligt forhold til risikoen.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.